

OSKA KOORDINATSIOONIKOGU KOOSOLEK

22.11.2023 nr 33
Tallinn, Kutsekoda ja Zoom

Algus kell 11.00, lõpp kell 13.00

Juhatas Renno Veinthal, Haridus- ja Teadusministeerium (HTM)

Protokollis Liina Ruusa, Kutsekoda

Kohal viibisid: Arto Aas, Eesti Tööandjate Keskliit; Erki Lõhmuste, Rahandusministeerium; Mait Palts, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda; Aivi Sirp, Siseministeerium; Jaan-Hendrik Toomel, Eesti Ametühingute Keskliit

Kutsekojast: Tiia Randma, Riina Tilk, Katrin Pihl, Siim Krusell, Yngve Rosenblad

Zoomis osalesid: Ulla Saar, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM); Sandra Särav, MKM; Ülo Kaasik, Eesti Pank; Reelika Leetmaa, Eesti Töötukassa; Hede Sinisaar (Nele Labi asendaja), Sotsiaalministeerium; Triin Laasi-Õige, HTM; Elin-Külliki Kruusmaa, Kutsekoda

Puudusid: Riina Viiding, Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsioon TALO;

PÄEVAKORD

1. Sissejuhatus
2. OSKA Arvestusala ja ärinõustamise uuring
3. OSKA Madala erialase rakendamisega erialad kutseõppes ja selle põhjused uuring
4. OSKA Ettepanekute elluviimise tulemused
5. Kokkuvõtte ja järgmise koosolekute ajad ja teemad

1. Sissejuhatus

OSKA koordinatsioonikogu esimees Renno Veinthal avas koosoleku ja tutvustas uusi liikmeid. Koordinatsioonikogu uued liikmed on: Sandra Särav, MKM; Nele Labi, Sotsiaalministeerium; Aivi Sirp, Siseministeerium. Seni Sotsiaalministeeriumi esindanud Ulla Saar osaleb nüüdsest, MKM-i esindajana.

Edaspidi esindab Haridus- ja Teadusministeeriumi Triin Laasi-Õige.

2. OSKA Arvestusala ja ärinõustamise uuring – Riina Tilk ja Elin-Külliki Kruusmaa, Kutsekoda

Arvestusala ja ärinõustamise valdkonna tuleviku märksõnadeks on kestlikkusaruandluse juurutamine ettevõtete aruandluse kohustusliku osana, plaan teha e-arved kohustuslikuks kõigile ettevõtetele alates 2025. aastast, rahvusvaheliste tehingute ja teenuste ning virtuaalväeringuteenuste kasv ning nõustava töö osakaalu märkimisväärne kasv.

Valdkonna tööjõuproгноos järgmise kümne aasta perspektiivis on stabiilne, märgatavat kasvu ei prognoosita. Täiendav tööjõuvajadus on ärinõustajate, finantsanalüütikute/-kontrollerite, välisaudiitorite ja raamatupidamise tippspetsialistide osas. Eelkõige võiks kogu kahanemine tulla madalama oskustasemega raamatupidajate arvelt, kelle töö peaks muutuma oluliselt efektiivsemaks tänu automatiseerimisele ja digitaliseerimisele.

Valdkonna koolituspakkumine nii kutse- kui kõrghariduse tasemel on piisav ja tagab ligi 90% valdkonna järelkasvu vajadusest. Õppepraktika võiks olla sisukam, kuid seda piirab suurte ja innovaatiliste raamatupidamisettevõtete vähesus.

Vaata täpsemalt lisast 1.

2.1 Otsustati kiita heaks OSKA Arvestusala ja ärinõustamise uuring.

Hääletuse tulemused:

- poolt hääletas 11 liiget
- vastu ei hääletatud.

3. OSKA Madala erialase rakendumisega erialad kutseõppes ja selle põhjused uuring – Katrin Pihl ja Siim Krusell, Kutsekoda

Uuringu eesmärk oli välja selgitada, mil määral ja mis põhjustel on mitmetel erialadel kutseõppes ametialane rakendumine madal.

Madala erialase rakendumisega õppekavade alla liigitati need õppekavad, kus erialane rakendumine põhitööl ametialaselt hõivatutest oli haridusvõtme järgi alla 40% ja need õppekavad moodustasid ka uuringu koguvalimi. Nendelt õppekavadelt lõpetanutest oli 65%-l Töötamise registris märgitud põhitööl amet. Analüüs hõlmas kolme viimase aasta, st 2019–2022 lõpetajaid ning nende erialast rakendumist 2022. aastal.

Uuringu tulemuste saamiseks viidi läbi dokumendianalüüs, kvalitatiivne ja statistiline andmeanalüüs. Uuringumeeskonda toetas juhtrühm, mis koosnes kutsehariduse ekspertidest. Joonistus välja neli erialase mitte rakendumise põhitudüpi.

Mitterakendumise põhjused on seotud tööturu ja majandusega ning õppekorralduse ja õppijate profiiliga. Kutsekoolide, õpetajate ja õppe tase ei ole üldjuhul probleemiks. Ka madala erialase rakendumisega erialade järele on tööturul ja ühiskonnas vajadus. Oluline on kokku leppida, mis vormis ja millise rahastusmudeli alusel peaks täiskasvanuõpe kutseõppes toimuma, milline on optimaalne õppijate/lõpetajate arv tööturu vajadusest lähtuvalt ning milline on õppijate profiil lähtuvalt kavatsustest ja võimalustest hiljem erialaselt rakenduda. Eriti noorte puhul on olulise väärtusega nende tööturule ettevalmistamine üldiselt, arvestades hariduse sotsialiseerivat aspekti. Vaata täpsemalt lisast 1.

Koordinatsioonikogu soovitusel

- Täpsemalt lahti kirjutada metoodikas punkt:
 - Erialast rakendumist vaadeldakse osakaaluna tööturul hõivatud lõpetajatest, kellel oli märgitud amet, mitte kõigist lõpetajatest. Lisada ka tabel, kus kajastub tööturul rakendumine üldse ja erialane rakendumine kõigi, mitte ainult tööturul hõivatud lõpetajate osas.
- Lisada uuringusse näiteid ka kõrge erialase rakendumisega erialadest.

3.1 Otsustati kiita heaks OSKA uuring Madala erialase rakendumisega erialad kutseõppes ja selle põhjused.

Hääletuse tulemused:

- poolt hääletas 11 liiget
- vastu ei hääletatud.

4. OSKA ettepanekute elluviimise tulemused – Yngve Rosenblad

OSKA uuringutest on suurte valukohtadena esile tulnud inseneride ja tehnikute puudus tööjõuturul, mille leevendamiseks on tehtud hulgaliselt ettepanekuid. Kuigi kõrghariduses on LTT (IT, reaal- ja loodusteadused, tehnikateadused) erialade vastuvõtt tasapisi vähenenud, siis langustempo on viimastel aastatel aeglustunud ja ei ole langenud teistest valdkondadest rohkem. Positiivse aspektina on LTT erialade vastuvõtetute arvu langus olnud viimasel 10 aastal

oluliselt väiksem võrreldes noorte kohordi vähenemisega st LTT erialade vastuvõtu vähenemine oli viimasel 5 õppeaastal sama, mis kõrghariduses tervikuna. Naiste osakaal LTT erialadel on tasapisi tõusnud. Üldiselt võib öelda, et kõrghariduse õppekohtade arvu ja oskuste muutuste ettepanekutega on reeglina ülikooli õppekohtade planeerimisel arvestatud.

Kutseõppes on LTT valdkondade vastuvõetute arv kasvanud. Üllatav on see, et IT õppurite kasv on viimasel 10 aastal olnud isegi väiksem kui tehnika-tootmise-ehituse valdkonnas. Tavapäraselt LTT sisesealt just IT õppurite arv kasvab ja muu kahaneb, aga kutseõppes pole nii olnud. Avatud on näiteks valgustaja, võrguelektriku, võrgutehniku, automaatik-tehniku ning ostu- ja hankespetsialisti erialad. Tööturu vaadet silmas pidades on vajalik jätkuvalt muuta teatud erialade siseseid vastuvõtu proportsioone näiteks ehituse ja logistika valdkonna õppes.

Vaata täpsemalt lisa 1.

OSKA uuringuettepanekute rakendamise seire tulemused on avaldatud OSKA veebilehel.

5. Kokkuvõtte ja järgmise koosolekute teemad ja ajad

Järgmine koosolek toimub 24. jaanuar kell 11.00-13.00.

Teemad:

- Uuringute kinnitamine
 - Transport
 - Logistika
 - Perearstindus
- Uuringute lähteülesande kinnitamine
 - Tehisintellekti rakenduste mõju tööjõu ja oskuste vajadusele
 - Välistööjõu vajadus

Ülejärgmine koosolek 8. mai kell 11.00-13.00.

Koosoleku juhataja
Renno Veinthal

Protokollija
Liina Ruusa